

Regionale Klachtencommissie Wvggz Limburg

Klacht	:	RKRW 23.07
Wet	:	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)
Instelling	:	FPC De Rooyse Wissel
Datum binnenkomst klacht	:	30 augustus 2023
Datum hoorzitting	:	5 september 2023
Einde termijn	:	13 september 2023

De Regionale Klachtencommissie Wvggz Limburg heeft zich beraden over de klachten van de heer A., hierna te noemen klager, aan wie op grond van een zorgmachtiging zorg wordt verleend door De Rooyse Wissel.

De klacht is gericht tegen mevrouw B. (verpleegkundig specialist), hierna te noemen, tezamen met de hieronder genoemde algemeen directeur van De Rooyse Wissel, verweersters.

1 PROCEDURE

De klachtencommissie heeft op 30 augustus 2023 van klager een klaagschrift ontvangen, gedateerd op 29 augustus 2023 en inhoudende drie klachten en een schorsingsverzoek. De klachtencommissie heeft op 31 augustus 2023 het schorsingsverzoek behandeld en ter zake een schriftelijke beslissing genomen.

Klager heeft de klachtencommissie op 1 september 2023 verzocht een vierde Wvggz-klacht in behandeling te nemen. Dit verzoek is gehonoreerd.

De algemeen directeur - tevens pl. hoofd - van De Rooyse Wissel heeft de klachtencommissie op 4 september 2023 een verweerschrift met een aantal bijlagen doen toekomen.

De patiëntenvertrouwenspersoon heeft namens klager de klachtencommissie op 4 september 2023, voorafgaand aan de hoorzitting, een toelichting op de klacht toegezonden.

De hoorzitting heeft plaatsgevonden via beeldcommunicatie. Bij die gelegenheid hebben beide partijen, ieder voor zich, hun standpunten toegelicht.

1.1 TERMIJN

Het klaagschrift bevat een aantal klachten als omschreven in artikel 10:3 Wvggz, en deze klachten hebben betrekking op een beslissing waarvan het gevolg actueel is, zodat de klachtencommissie, uitgaande van de datum van ontvangst van het klaagschrift, gehouden is binnen 2 weken na ontvangst ervan schriftelijk een uitspraak te doen ten aanzien van de klachten, te weten uiterlijk op 13 september 2023.

2 KLACHT

Klager maakt, na uitbreiding van zijn klachten, bezwaar tegen de volgende jegens hem genomen beslissingen van de zorgverantwoordelijke:

- 1 de beslissing ten aanzien van het aanbrengen van beperkingen in de vrijheid het eigen leven in te richten, met name de beperking van het gebruik van communicatiemiddelen (telefoon);
- 2 de beslissing het recht op het ontvangen van bezoek te beperken;
- 3 de beslissing om zijn bewegingsvrijheid te beperken;
- 4 de beslissing onderzoek van, kort gezegd, zijn kamer.

Tevens verzoekt klager om een schadevergoeding, indien (een van) zijn klachten gegrond wordt verklaard.

3 FEITEN

- Klager is vanaf 25 april 2019 op basis van een (gemaximeerde) TBS-maatregel opgenomen in het Forensisch Psychiatrisch Centrum De Rooyse Wissel, zijnde een TBS-kliniek. Deze maatregel liep tot 29 december 2022.
- Op 19 december 2022 heeft de rechtbank Limburg jegens klager een zorgmachtiging, geldend tot en met uiterlijk 19 juni 2023, verleend.
- Klager is op 27 januari 2023 overgeplaatst naar de forensisch psychiatrische kliniek (FPK) van dezelfde instelling.
- Op 28 juni 2023 heeft de rechtbank Limburg een aansluitende zorgmachtiging ten aanzien van klager verleend tot en met uiterlijk 19 juni 2024. Het beperken van de bewegingsvrijheid en het aanbrengen van beperkingen in de vrijheid het eigen leven in te richten zijn als vormen van verplichte zorg hierin opgenomen.
- Op 8 augustus 2023 zijn bij een controle van de eigen mobiele telefoon van klager beelden en teksten aangetroffen die vanwege De Rooyse Wissel als seksueel grensoverschrijdend zijn gekwalificeerd, waarna de (gemandateerde) zorgverantwoordelijke een artikel 8:9 Wvggz-beslissing heeft genomen met betrekking tot het aanbrengen van beperkingen in de vrijheid het eigen leven in te richten en het intrekken van verlofbewegingen. In verband daarmee heeft klager een "Beslissing en mededeling tot verlenen verplichte zorg (art. 8:9 lid 1, 2 en 3 Wvggz)" ontvangen.
- Ten aanzien van klager is op 9 augustus 2023 een noodsituatie ontstaan, in het kader waarvan hij beperkt werd in het ontvangen van bezoek en zijn kamer werd onderzocht op gedragsbeïnvloedende middelen en gevaarlijke voorwerpen.
- De (gemandateerde) zorgverantwoordelijke heeft op 10 augustus 2023 ten aanzien van klager een tweede "Beslissing en mededeling tot verlenen verplichte zorg (art. 8:9 lid 1, 2 en 3 Wvggz)" opgesteld, waarin het beperken van de vrijheid het eigen leven in te richten wordt uitgebreid en klager wordt verboden de vaste telefoon op zijn kamer te gebruiken.
- De zorgverantwoordelijke (psychiater) heeft op 16 augustus 2023 ten aanzien van klager een "Beslissing en mededeling tot verlenen tijdelijke verplichte zorg in noodsituaties (art. 8:12 lid 2 en art. 8:13 lid 1, 2 en 3 Wvggz)" opgesteld, met betrekking tot het beperken van het ontvangen van bezoek en het onderzoek in woon- of verblijfruimte op gedragsbeïnvloedende middelen en gevaarlijke voorwerpen.
- De rechtbank Limburg heeft op 21 augustus 2023 een tussenbeschikking ten aanzien van klager gegeven, inhoudende dat bij wijze van verplichte zorg aanvullende maatregelen kunnen worden getroffen, te weten het onderzoek van de kamer en beperking van het ontvangen van bezoek. Deze vormen van verplichte zorg gelden tot en met uiterlijk 21 december 2023.
- Op 30 augustus 2023 heeft de eerder bedoelde zorgverantwoordelijke (psychiater) ten aanzien van klager een tweede "Beslissing en mededeling tot verlenen verplichte zorg (art. 8:9 lid 1, 2 en 3 Wvggz)" opgesteld, waarin wordt vermeld dat met ingang van 21 augustus 2023 het beperken van het ontvangen van bezoek en het onderzoek van de kamer als vormen van verplichte zorg worden toegepast. Een dag eerder heeft er een gesprek plaatsgevonden met de behandelaar, sociotherapeut, klager en patiëntenvertrouwenspersoon over de verplichte zorgvormen.

4 STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

4.1 STANDPUNT KLAGER

Het standpunt van klager komt, samengevat, neer op het volgende.

Klager is het niet eens met de verplichte zorg die wordt verleend. Vanaf 8 augustus 2023 mag hij, na het controleren van zijn mobiele telefoon, geen bezoek meer ontvangen. Aan klager is medegedeeld dat op zijn mobiele telefoon een aantal beelden en teksten is gevonden die seksueel grensoverschrijdend zijn. Op dezelfde dag is een 8:9 Wvggz-beslissing genomen, waarin het gebruik

van de mobiele telefoon, het gebruik van de computer op de afdeling en begeleid/onbegeleid verlobbewegingen niet langer is toegestaan. Vanaf 8 augustus 2023 heeft klager ook geen begeleid en onbegeleid vrijheden meer buiten de kliniek. Ook binnen de kliniek mocht hij geen blokken meer volgen en tot nu toe heeft hij alleen maar in de kliniek verbleven. Voor klager voelt dit als straffen, niet als behandeling. De beperking in het gebruik van internet kan klager begrijpen, ook al heeft hij naar zijn mening niets verkeerd gedaan.

Vanaf 10 augustus 2023 mocht klager niemand meer bellen, behalve de patiëntenvertrouwenspersoon of zijn advocaat. Dezelfde dag is een 8:9 Wvggz-beslissing genomen, waarin het gebruik van de vaste telefoon op de kamer is ingetrokken.

Op 16 augustus 2023 is een 8:12 Wvggz-beslissing genomen (verlenen tijdelijke verplichte zorg in een noodsituatie), waarin het recht op ontvangen van bezoek is beperkt en waarin de woon- of verblijfsruimte kan worden doorzocht. Op 21 augustus 2023 heeft de rechter de zorgmachtiging gewijzigd en toegevoegd dat onderzoek van de woon- of verblijfsruimte op gedragsbeïnvloedende middelen en gevaarlijke voorwerpen en het beperken van het recht op het ontvangen van bezoek als maatregelen kunnen worden getroffen.

Op 30 augustus 2023 is klager een laatste nieuwe 8:9 Wvggz-beslissing uitgereikt.

Alvorens een klacht in te dienen, heeft er op 29 augustus 2023 een gesprek plaatsgevonden met behandelaar, sociotherapeut, klager en patiëntenvertrouwenspersoon over de verplichte zorgvormen.

Formele toetsing

Klager stelt dat de zorgverantwoordelijke de beslissing van 10 augustus 2023, evenals die van 8 augustus 2023, heeft genomen zonder overleg met klager over de voorgenomen beslissing (art. 8:9 lid 1 sub b Wvggz). Op de 8:9 Wvggz-formulieren staat dat het door omstandigheden niet is gelukt klager te spreken. Klager is echter continue op de afdeling aanwezig geweest en is bereid geweest met de zorgverantwoordelijke in gesprek te gaan. In beide gevallen is pas enkele dagen na het nemen van de beslissing het gesprek met klager aangegaan. Ook vraagt klager zich hierbij af hoe door de zorgverantwoordelijke zijn actuele gezondheidssituatie is ingeschat zonder hem gezien of gesproken te hebben. Volgens klager heeft de zorgverantwoordelijke daarmee een beslissing tot verplichte zorg genomen zonder zich op de hoogte te stellen van de actuele gezondheidssituatie van klager en zonder het voeren van overleg, zoals vereist (art. 8:9 lid 1 sub a en b Wvggz).

Klager is van mening dat uit de beslissing van 30 augustus 2023 volgt dat hij wel gebruik zou mogen maken van de telefoon op zijn kamer. Ter toelichting met betrekking tot, kort gezegd, het aanbrengen van beperkingen in de vrijheid het eigen leven in te richten wordt vermeld: 'Het is op de afdeling FPK niet toegestaan om een mobiele telefoon in bezit te hebben en/of te gebruiken op de afdeling en in uw verblijfsruimte. U kunt natuurlijk wel gebruik maken van het vaste telefoontoestel in uw verblijfsruimte en van de groepscomputer op de afdeling voor gebruik van internet.' Klager heeft hieruit geconcludeerd dat de beperking die gold ten aanzien van de communicatiemiddelen zou zijn beëindigd. Nu de beslissing die is genomen op 21 augustus 2023 en uitgereikt op 30 augustus 2023 de meest recente beslissing is, mocht klager erop vertrouwen dat hetgeen hierin vermeld wordt, klopt. Dat zou volgens klager betekenen dat de verplichte zorgvorm ten aanzien van de beperking van communicatiemiddelen in de vorm van gebruik van de vaste telefoon op de kamer is geëindigd. Feitelijk wordt klager nog steeds beperkt in deze toegang, waardoor er verplichte zorg wordt uitgevoerd zonder grondslag vanaf 21 augustus 2023, dan wel 30 augustus 2023.

Op 16 augustus 2023 is een 8:12 Wvggz-beslissing genomen voor het beperken van het recht op het ontvangen van bezoek. Klager geeft te kennen dat hij al vanaf 9 augustus 2023 geen bezoek meer mocht ontvangen. In het verweerschrift staat dat deze beslissing op 9 augustus 2023 is genomen, maar dat is verzuimd de beslissing op schrift te stellen en aan klager te overhandigen. Naar de mening van klager volgt uit de 8:12 Wvggz-beslissing zelf dat niet alleen de datum van overhandiging, maar ook die van de genomen beslissing gedateerd is op 16 augustus 2023. Daarnaast heeft klager pas meerdere dagen na het nemen van de eerste beslissing op 8 augustus 2023 een behandelaar gesproken. Indien de beslissing is genomen op 16 augustus 2023 maar klager wél vanaf 9 augustus 2023 is beperkt in het recht op ontvangen van bezoek, zonder dat dit is opgenomen in de zorgmachtiging en zonder dat daaraan een juiste beslissing tot verlenen van verplichte zorg in

noodsituatie is genomen, is er sprake geweest van een periode waarin verplichte zorg werd verleend zonder wettelijke grondslag.

Mocht de klachtencommissie desondanks van oordeel zijn dat de beslissing is genomen op 9 augustus 2023 en daarmee niet tijdig is uitgereikt, dan blijft het de vraag of de aanvraag tot wijziging van de zorgmachtiging tijdig is gedaan, nu de maximale duur van tijdelijke verplichte zorg in noodsituatie volgens de desbetreffende wettelijke bepaling maximaal drie dagen bedraagt.

Voor klager is onduidelijk hoe er sprake kan zijn van verplichte zorg in een noodsituatie op 16 augustus 2023, terwijl de aanleiding voor dit onderzoek van de kamer op 9 augustus 2023 al bekend was bij de zorgverantwoordelijke. Volgens klager kan er daarom niet worden gesproken van een noodsituatie die het onderzoek van de kamer op 16 augustus 2023 rechtvaardigt.

Ten aanzien van de beslissing gedateerd op 30 augustus 2023 wordt namens klager het volgende opgemerkt. In deze beslissing is de motivering van de verschillende te verlenen zorgvormen verwisseld, hetgeen onduidelijkheid bij klager met zich mee heeft gebracht. Er wordt niet gemotiveerd ten aanzien van wie de bezoeksbeperking geldt. In de beschikking van de rechtbank van 21 augustus 2023 is te lezen dat de psychiater kenbaar heeft gemaakt dat de bezoeksbeperking niet geldt voor de vader van klager. Van de zorgverantwoordelijke heeft klager eerder gehoord dat hij weer begeleid bezoek mocht ontvangen, waarbij niet werd vermeld dat dit enkel voor vader zou gelden. Klager verkeerde in de veronderstelling dat hij van zowel vader als van zijn vriendin bezoek mocht ontvangen. Deze beslissing heeft klager vervolgens nog meer in verwarring gebracht en hem in onzekerheid gelaten over het al dan niet mogen ontvangen van bezoek van familie/naasten. Dat het bezoek van vader wél was toegestaan vanaf 21 augustus 2023, is bevestigd in het verweerschrift. Ten aanzien van de 8:9 Wvggz-beslissing van 30 augustus 2023 hebben klager en zijn advocaat van de geneesheer-directeur niet tijdig een afschrift van de beslissing gekregen en zijn niet tijdig schriftelijk in kennis gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing en mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon en/of familievertrouwenspersoon ten aanzien van deze beslissing (art. 8:9 lid 3 Wvggz), waardoor er niet is voldaan aan de formele eisen van art. 8:9 Wvggz. In het verweerschrift wordt erkend dat hierin niet zorgvuldig is gehandeld.

Klacht 1 – Het aanbrengen van beperkingen in de vrijheid het eigen leven in te richten

Ten aanzien van het beperken van het gebruik van communicatiemiddelen vindt klager het niet meer doelmatig dat hij nog steeds niet vrijelijk mag bellen. Nu alle bewijzen bij de politie liggen zouden deze op deze manier moeten zijn veiliggesteld.

Ten aanzien van zijn ouders is de beperking in het gebruik van communicatiemiddelen ook niet meer proportioneel. De (nieuwe) motivering die wordt gegeven in het verweerschrift, te weten dat zijn vriendin gedurende het politieonderzoek moet worden beschermd tegen oneigenlijke druk zijdens betrokkene en om inmenging te voorkomen, geldt namelijk niet ten aanzien van hen. Klager vindt het een minder zwaarwegend alternatief dat zijn ouders worden vrijgesteld van de beperking, zodat hij het contact met hen kan onderhouden buiten de 10 minuten begeleid bellen met zijn vriendin. Daarnaast is klager, anders dan de behandelaar, van mening dat zowel hijzelf als zijn vriendin gebaat zijn bij veel telefonische contact. Op dit moment mag klager elke dag 10 minuten per dag begeleid bellen, welke tijd hij aan bellen met zijn vriendin besteedt. Dat staat in schril contrast met de uren die zij eerder met elkaar belden. Voor klager weegt deze beperking zeer zwaar. Ten aanzien van zijn vriendin wordt telkens over haar IQ gesproken, terwijl er niet wordt gekeken naar haar wensen. Zij wil juist graag bellen, liefst zonder begeleiding. Dit zal zij ook zeggen, indien dit haar gevraagd wordt. Zij wil dit graag toelichten, maar wordt hierover niet benaderd.

Daarnaast vindt klager dat er niet meer of onvoldoende rekening wordt gehouden met zijn wensen en voorkeuren betreffende het telefonisch contact met zijn ouders en vriendin. Indien er geen sprake is van acuut levensgevaar voor klager en geen aanzienlijk risico voor een ander, dienen de wensen en voorkeuren van een wilsbekwame klager te worden gevolgd (art. 2:1 lid 6 Wvggz). Volgens klager had dat in dit geval ook moeten gebeuren.

Klacht 2 – het beperken van het recht op ontvangen van bezoek

Klager vraagt zich af wat het ernstig nadeel is waardoor hij geen bezoek meer mag ontvangen, althans tot 17 augustus 2023. Een minder zwaar alternatief zou begeleid bezoek zijn geweest. Hij weet niet waarom deze mogelijkheid niet is besproken. Daarnaast is klager van mening dat de toegepaste dwang, waarbij hij zijn familie en naasten niet meer kon zien, te ingrijpend is voor het doel: het voorkomen van het wegmaken van contrabande. Ook lijkt het erop dat klager wordt gestraft indien er sprake is van contactverlies met de kliniek, nu dit aanleiding kan zijn tot het beperken van het recht op ontvangst van bezoek. Voor klager is onduidelijk waarom deze beperking voortduurt ten aanzien van zijn vriendin en waarom het bezoek van vader enkel begeleid mag plaatsvinden. Er hebben niet eerder ongeregelde bezoeken plaatsgevonden tijdens bezoek, dit is altijd goed verlopen. Als er al sprake zou zijn van een psychische stoornis, wordt hierdoor middels het ontvangen van bezoek volgens klager geen ernstig nadeel veroorzaakt. Ook is eerder onbegeleid bezoek goed gegaan.

Klager is van mening dat de familie en betrokken naasten van klager onvoldoende betrokken zijn bij het proces (art. 2:1 lid 7 Wvggz). Zo is er volgens klager geen contact geweest met zijn vader en moeder en/of vriendin na het nemen van de beslissingen tot verlening van verplichte zorg. Wel is er contact geweest met de begeleiders van zijn vriendin, maar niet met zijn naasten zelf. Klager begrijpt niet waarom er niet voor wordt gekozen om hen te betrekken in het proces. Zowel zijn vriendin als zijn vader hebben hierover hun onvrede uitgesproken.

Klacht 3 – het beperken van de bewegingsvrijheid

Vanaf 8 augustus 2023 is de bewegingsvrijheid van klager volledig beperkt. In de motivering wordt ter zake in de beslissing van 8 augustus 2023 vermeld, dat dit wordt gedaan ter voorkoming van strafbare feiten als gevolg van materiaal dat op zijn telefoon is gevonden. Klager vraagt zich af wat in dat kader het ernstig nadeel is in geval van bijvoorbeeld begeleide vrijheden. Daarbij zou iemand hem begeleiden die erop kan toezien dat hij geen strafbare feiten pleegt. Nu niet is gekeken naar dit, minder zwaarwegend, alternatief is volgens klager niet voldaan aan de subsidiariteit. Volgens klager is de toegepaste zorg niet proportioneel. Klager vindt dat deze vorm van dwang, welke zeer ingrijpend voor hem is, niet in verhouding staat tot het belang van behandelen.

Ten aanzien van de bewegingsvrijheid binnen de kliniek kan klager niet begrijpen dat hij geen blokken meer mocht volgen vanwege materiaal dat is gevonden op zijn telefoon. In het verweerschrift is aangegeven dat klager hierin is beperkt vanwege het gevaar op het wegmaken van contrabande buiten de afdeling of om het beïnvloeden van medepatiënten te voorkomen. Klager heeft niet eerder van deze motivering gehoord. Ook vraagt hij zich af waarop dit is gebaseerd. Hij vindt ook in dit kader dat de vorm van dwang, waarbij hij geen enkele dagbesteding meer had, niet in verhouding staat tot het belang van behandelen. Volgens klager is er geen reden genoemd waarom hij geen blokken kan volgen, anders dan de bevindingen die zijn gedaan op zijn mobiele telefoon. Ook was er volgens klager een minder zwaarwegend alternatief. Zo had hij ook onder begeleiding binnen de kliniek kunnen bewegen naar en van de blokken, waardoor er continu toezicht zou zijn. Klager vraagt zich af wat er is veranderd waardoor dit op 1 september wel weer mogelijk is en dat dit direct onbegeleid mocht plaatsvinden.

Reactie op het verweerschrift

Klager heeft ten aanzien van het verhaal over de camping in beide gevallen gezegd dat hij niet langs de camping loopt, omdat hij niet weet waar hij precies mag lopen. Er is namelijk een bepaald stuk waar kliniekbewoners niet mogen komen van de camping. Daarlangs is een fietspad, maar hij is dat fietspad pas opgegaan op de plek waar geen camping meer is. Voor het overige stuk loopt hij langs een heg die met bramen is begroeid (dit ligt naast het fietspad) en niet op het fietspad. Klager kan benoemen waar dat pad ligt en hoe het eruit ziet en begrijpt niet waar de bevindingen uit het verweerschrift vandaan komen. Verder legt klager uit dat hij niet bezweet is van het fietsen, omdat hij op een e-bike fietst. Wellicht is zijn uitleg verkeerd begrepen, want klager is wel een uur weg met de fiets, maar gaat vrijwel altijd naar de visvijver. Dat zou volgens klager ook moeten staan in de papieren van de voor- en nabespreking. Klager heeft niet gezegd dat zijn mobiel het niet deed tijdens

verlof, hij weet immers dat hij altijd bereikbaar moet zijn en is dat volgens hem ook geweest. Hij is tijdens zijn verloven twee keer gebeld geweest met beeldbellen en heeft beide keren de telefoon opgenomen en zijn omgeving laten zien. Daarnaast belt klager eigenlijk altijd met zijn vriendin tijdens het verlof via beeldbellen en is daar open en transparant in geweest. Klager verbaast zich over de opsomming zoals deze is opgenomen, nu hij deze zaken niet eerder heeft gehoord.

Op zijn mobiele telefoon is inderdaad een pagina gevonden, waarop meiden te zien zijn die gekleed waren in een bikini of een jurk. Op het moment dat hij deze pagina ging volgen, waren deze afbeeldingen er nog niet. Wel heeft hij deze uiteindelijk geliked. Hij geeft toe dat dit stom van zichzelf was in verband met zijn verleden, maar dat hij geen strafbare feiten heeft gepleegd. Klager geeft daarover verder aan dat behandelaar zelf tegen hem heeft gezegd tijdens het gesprek op 29 augustus 2023 dat het enkel liken van afbeeldingen op Facebook geen aanleiding kan zijn van een nader onderzoek.

Klager heeft tegen zijn vriendin gezegd dat hij een pagina heeft gevolgd op Facebook en dat dit een domme actie was, omdat daarop minderjarigen stonden afgebeeld, maar dat die wel gekleed waren. Zijn vriendin heeft vervolgens uit eigen beweging het wachtwoord gewijzigd, omdat dit al lang bestond en zij bang was dat iemand mogelijk het account kon hacken en klager daarmee in de problemen kon brengen. Ten aanzien van de Nokia-telefoon heeft klager aan zijn vriendin verteld dat hij naar het werkhuis moest en dat hij van Roos (sociotherapeut) had gehoord dat hij een oude Nokia-telefoon vanuit de kliniek zou krijgen, omdat hij geen toegang meer had tot zijn eigen mobiele telefoon.

Klager heeft geen idee welk verontrustend materiaal op zijn telefoon is aangetroffen. Ook vraagt hij zich in dat kader af waarom het zo lang heeft geduurd voordat het onderzoek is overgedragen aan de politie. Ten aanzien van de opvallende zaken vult klager aan dat het inderdaad zo is dat hij ontkent een Apple ID te hebben. Die is namelijk van zijn vriendin. Dat hiervan iets op zijn telefoon staat, heeft te maken met het gekoppeld mailadres. Zijn vriendin heeft een aanvulling op de opslag gekocht. Dit is betaald van een ABN-AMRO rekening, de rekening van zijn vriendin. Niet met het rekeningnummer van klager, van de rekening die hij heeft bij ING. Het 06-nummer waarover wordt gesproken en dat niet bekend is bij de kliniek, betreft volgens klager een nummer dat hij ooit heeft gehad. Dit is mogelijk wel nog gekoppeld aan het account, maar inmiddels al acht jaar niet meer in gebruik.

De kliniek is van oordeel dat klager niet open, eerlijk en betrouwbaar is. Klager vindt dit erg jammer en zegt hierover dat hij het gevoel krijgt dat ze hem willen intimideren met hetgeen wordt opgeschreven. Klager voelt zich naar eigen zeggen in het nauw gedreven. Als voorbeeld geeft hij het doorvragen naar hoe bepaalde zaken komen. Op vragen kan hij soms geen antwoord geven, omdat hij dit gewoonweg niet weet. Hem wordt vervolgens verweten geen openheid te geven, terwijl klager niet weet waar men het over heeft.

Klager geeft aan wel afspraakbetrouwbaar te zijn. Klager zegt dat hij het lastig vindt dat zaken verkeerd of verdraaid worden opgeschreven. Op grond hiervan zou zijn bewegingsvrijheid zijn beperkt. Dit is de eerste keer dat klager deze motivering onder ogen krijgt. Volgens klager hadden op z'n minst begeleide vrijheden op de weg gelegen buiten de kliniek. Binnen de kliniek is klager van mening dat, wanneer zijn kamer eerder was onderzocht met het oog op contrabande, hij sneller bewegingsvrijheid had kunnen krijgen. Het argument van gevaar voor beïnvloeding van medepatiënten kan klager niet plaatsen en heeft hij ook niet eerder gehoord. Bovendien geeft klager aan ook begeleid naar blokken te willen gaan om dit gevaar te beperken, mocht daar sprake van zijn. Klager zegt dat er geen sprake is enig ernstig nadeel.

Klager is van mening dat, mocht de klachtencommissie vinden dat het wegmaken van ongeregelde heden een goede motivering was voor het beperken van het gebruik van de vaste telefoon, deze motivering niet meer geldt vanaf het moment dat alles bij de politie ligt. Vanaf dat moment is, als het goed is, alles veilig gesteld en kan klager niets meer vernietigen.

Sinds 1 september jongstleden mag klager inderdaad weer naar de blokken, waarbij hij binnen de kliniek mag bewegen, zonder begeleiding. Klager vraagt zich af waarom nu ineens wel deze kans kan worden gegeven.

Zowel vriendin als klager willen dat het contact blijft zoals het was. Er wordt volgens klager voorbijgegaan aan de wensen van vriendin zelf. Klager wil niet dat het behandelteam in gesprek gaat met de woongroep van zijn vriendin zonder aanwezigheid van hemzelf en zijn vriendin. Hij voelt zich in dat kader buiten spel gezet en met name niet gehoord door de kliniek. Klager heeft het gevoel dat er niet naar zijn voorkeuren en wensen wordt geluisterd. In maart 2023 is al in behandelplan 0 opgenomen dat de relatie van klager en zijn vriendin via systeemtherapie in kaart gebracht zou worden. Tot heden heeft deze vorm van behandeling niet plaatsgevonden. Volgens klager wordt er niet meer gedacht vanuit behandeling, maar wordt er gezocht naar een manier om te kunnen doen wat zij willen (de kliniek).

De beperking van het bezoek geldt ten aanzien van zijn vriendin en niet meer ten aanzien van zijn ouders. Klager vraagt zich daarbij af waarom zijn ouders hem wel mogen bezoeken, maar waarom hij niet met hen mag bellen buiten de 10 minuten begeleid bellen die hij heeft met zijn vriendin. Klager vraagt zich af waarom het bezoek van vader enkel begeleid kan plaatsvinden en wat het risico is als vader hem onbegeleid bezoekt. Ook vraagt hij zich af waarom zijn vriendin hem niet kan bezoeken, nu de situatie tussen hen niet verschilt van de eerdere situatie van voor het onderzoek van de telefoon. Daarbij is het juist ook de wens van zijn vriendin dat ze elkaar weer kunnen zien. Zijn vriendin mist hem enorm, wat klager zwaar valt. Hij mist haar ook enorm.

Het bluetooth apparaat dat in klagers kamer is gevonden, is met toestemming gekocht toen hij op de afdeling verbleef. Dit had te maken met een bluetooth hoofdtelefoon. Hier staat verder niets op, dat zal ook volgen uit onderzoek volgens klager.

Klager is erg geschrokken van hetgeen hij in het verweerschrift heeft gelezen. Hij wil graag kenbaar maken dat hij niets verkeerd heeft gedaan, of niet te weten wat er gevonden kan zijn op zijn telefoon. Desondanks kan hij wel begrijpen dat een (eventueel) onderzoek moet worden afgewacht en dat hij daarvoor een internetbeperking heeft gekregen. Ook kan klager zich neerleggen bij het feit dat hij geen beschikking heeft over zijn mobiele telefoon met internettoegang; deze had hij sowieso niet op de afdeling. De overige beperkingen kan klager in dit kader niet begrijpen. Voor klager voelt dit als onrechtvaardig en een straf. Hij heeft het gevoel nog in een TBS-kader te zitten.

Verder wil klager te kennen geven dat de omstandigheid dat er een onderzoek loopt op zich al veel gevolgen voor hem heeft. De afstand die wordt gecreëerd tussen hem en zijn vriendin is niet goed voor hun relatie. Klager is bang zijn vriendin door alle beperkingen kwijt te raken. Hij eet slechter als gevolg van deze omstandigheden en voelt zich geïsoleerd.

Klager heeft geen beslissing ontvangen waarin zijn bewegingsvrijheid wordt beperkt. Uit het verweerschrift volgt dat dit zou volgen uit de art. 8:9 Wvggz-beslissing van 8 augustus 2023, maar hierin is geen beperking van de bewegingsvrijheid opgenomen. Er is daardoor verplichte zorg toegepast, zonder dat er een beslissing is genomen over de beperking van de bewegingsvrijheid. Mogelijk dat verweersters het intrekken van de verlofbewegingen hebben bedoeld als beperking van de bewegingsvrijheid. Mocht dat zo zijn, dan strookt de motivering bij de beslissing (voorkomen van strafbare feiten) niet met de uitleg die wordt gegeven in het verweerschrift (vertrouwen van behandelteam herwinnen). Verder wordt ook verwezen naar voorgaand punt over het gevolg van de, in dat geval, onjuiste bewoording van de verplichte zorgvorm.

Mocht de klachtencommissie tot het oordeel komen dat er wel sprake is geweest van een juiste beslissing rondom het beperken van de bewegingsvrijheid, wil klager graag vermelden dat met hem geen overleg is gevoerd over de genomen beslissing. Anders dan in het verweerschrift staat, is de zorgverantwoordelijke pas meerdere dagen later met hem in gesprek geweest over deze beslissing.

Klager vraagt zich af waardoor het door omstandigheden niet is gelukt hem te spreken, aangezien hij al die tijd op de afdeling is geweest en bereid was tot een gesprek. Ook vraagt klager zich af hoe door de zorgverantwoordelijke zijn actuele gezondheidssituatie is ingeschat, zonder hem gezien of gesproken te hebben. Volgens klager heeft de zorgverantwoordelijke daarmee een beslissing tot verplichte zorg genomen zonder zich op de hoogte te stellen van de actuele gezondheidssituatie van klager en zonder het voeren van overleg (art. 8:9 lid 1 sub a en b Wvggz).

4.2 STANDPUNT VERWEERSTERS

Het standpunt van verweersters komt, samengevat, neer op het volgende.

De zorgverantwoordelijke heeft op 9 augustus 2023 besloten tot toepassing van tijdelijke verplichte zorg in een noodsituatie, in verband met het voorkomen van strafbare feiten en ernstige zorgen ten aanzien van de veiligheid voor klager en anderen. Deze beslissing tot het beperken van het recht op het ontvangen van bezoek is echter enkel mondeling aan klager medegedeeld. De kliniek heeft verzuimd de beslissing ex de artikelen 8:12 en 8:13 Wvggz gemotiveerd op schrift te stellen en aan klager te overhandigen. De kliniek betreurt deze gang van zaken. Op 9 augustus 2023 stond bezoek van klagers vriendin en vader op de planning.

Op 16 augustus 2023 heeft de zorgverantwoordelijke de beslissing tot het verlenen van tijdelijke verplichte zorg alsnog op schrift gesteld. Deze tijdelijke verplichte zorg bestaat uit: het beperken van het recht op het ontvangen van bezoek en onderzoek van de woon- en of verblijfsruimte op gedragsbeïnvloedende middelen en gevaarlijke voorwerpen. Deze is op 16 augustus 2023 in een 8:12 en 8:13 Wvggz-beslissing ingegaan. Na uitreiking van de beslissing tot het verlenen van tijdelijke verplichte zorg aan klager heeft het onderzoek van de woon- en of verblijfsruimte op gedragsbeïnvloedende middelen en gevaarlijke voorwerpen plaatsgevonden.

Tevens heeft de geneesheer-directeur op 16 augustus 2023 een aanvraag tot wijziging van de zorgmachtiging bij de officier van justitie ingediend, waarna de officier van justitie op 17 augustus 2023 een verzoek tot wijziging van de zorgmachtiging bij de rechtbank heeft ingediend. Na wijziging van de zorgmachtiging d.d. 21 augustus heeft de zorgverantwoordelijke dezelfde dag overleg met klager gehad over de voorgenomen beslissing tot het beperken van het recht op het ontvangen van bezoek en onderzoek van de woon- en of verblijfsruimte op gedragsbeïnvloedende middelen en gevaarlijke voorwerpen in verband met het voorkomen van strafbare feiten en ernstige zorgen ten aanzien van de veiligheid voor klager en anderen. Deze beperking is op 21 augustus 2023 ingegaan en in een 8:9 Wvggz-beslissing op schrift gesteld. Tevens is op dezelfde dag mondeling aan klager medegedeeld dat de bezoekbeperking zou voortduren. De geneesheer-directeur heeft klager op 30 augustus 2023 een afschrift van de beslissing gegeven en hem schriftelijk in kennis gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing en de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon en de familievertrouwenspersoon. De kliniek erkent en betreurt ook te dezer zake dat niet zorgvuldig is gehandeld.

Volgens verweersters is voorafgaand aan de controle van de eigen mobiele telefoon van klager gebleken dat klager niet consistent is in zijn verhaal met betrekking tot het onbegeleid verlof. Hij vertelt tegen zijn trainer behandelmodule een andere versie dan tegen sociotherapie. Zo benoemt hij tegen de trainer dat hij tijdens zijn verlof niet langs de camping loopt. Aan sociotherapie geeft hij in zowel de voor- als in de nabespreking te kennen dat hij juist wel langs de camping loopt. Desgevraagd geeft klager aan dat zijn trainer dit verkeerd heeft opgevangen. Hij zou hebben verteld wel langs de camping te lopen, maar dan via een ander pad. Na doorvragen kan klager echter niet benoemen waar dat pad dan precies is en hoe dat pad er uit ziet. Bovendien zijn er meerdere bijzondere zaken opgevallen tijdens het onbegeleide verlof. Zo stelt klager bijvoorbeeld een uur te hebben gefietst. Echter, sociotherapie constateert dan dat hij niet bezweet is, terwijl hij dit van een klein stukje lopen in de kliniek wel is. Ook heeft hij tegen een sociotherapeut gezegd dat zijn telefoon het niet deed tijdens verlof, omdat deze leeg was, terwijl hij tegenover een andere sociotherapeut vertelt dat hij een uur lang op internet heeft gesurft om zaken te bestellen. Klager zegt dat hij lang met zijn vriendin te hebben gebeld en vervolgens benoemt hij dat hij niet heeft gebeld met zijn vriendin.

Op 8 augustus 2023 tijdens een controle van de eigen mobiele telefoon van klager (waarbij klager zelf de inloggegevens van zijn accounts heeft gegeven) zijn beelden aangetroffen op Facebook van jonge schaars geklede meisjes die door klager zijn geliked. Beelden van volwassen vrouwen worden niet geliked. Het behandelteam heeft klager bevraagd naar de gevonden beelden. Klager zegt niets af te weten van de gevonden beelden. Hij weet niet hoe deze op zijn telefoon en/of op zijn Facebook pagina terecht zijn gekomen. Wanneer sociotherapie benoemt dat dit zeer opmerkelijk is, omdat klager eerder heeft bevestigd dat alleen hij toegang heeft tot zijn Facebook account. Vervolgens weet klager zich opeens wel te herinneren dat de pagina's waar de eerdergenoemde beelden op staan, tussen de aanbevolen suggesties op Facebook stonden. Naar eigen zeggen zou klager per ongeluk op deze pagina's hebben geklikt.

In de avond van 8 augustus 2023 heeft sociotherapie delen van het gesprek dat klager met zijn vriendin voerde, opgevangen. Sociotherapie heeft niet bewust meegeluisterd, maar gezien de luide stem van klager op dat moment, was het haast onmogelijk het niet te horen. Daarnaast hebben medepatiënten klager ook gehoord en zij hebben zich met deze berichten tot sociotherapie gewend. Klager heeft tijdens dit gesprek het volgende geroepen: 'Je moet nu alles verwijderen, ook via Facebook, ze hebben kinderporno op mijn telefoon gevonden. Je moet ook zeggen dat het niet van mij afkomt en je moet een Nokia telefoon voor mij meenemen of ergens verstoppert als je morgen op bezoek komt'.

Vervolgens blijkt op 8 augustus 2023 omstreeks 17:52 uur dat het wachtwoord van Facebook is gewijzigd. Dit is nadat sociotherapie met klager over de gevonden beelden heeft gesproken, en nadat klager telefonisch contact heeft gehad met zijn vriendin.

Omwille van het voorgaande nemen de zorgen binnen de kliniek omtrent klager toe. Er is veel ruis rondom hem. Omdat er verontrustend materiaal door de kliniek is aangetroffen op de telefoon van klager, is de telefoon voor nader onderzoek door de politie in beslag genomen. Momenteel loopt dit onderzoek nog. Omdat het onderzoek nog loopt, kan de kliniek slechts beperkt informatie delen over zaken die de kliniek zelf heeft geconstateerd.

De volgende zaken valt de kliniek in ieder geval op. Op 9 augustus 2023 blijkt dat klager een iCloud account en een Apple ID lijkt te hebben. Hij heeft een foto verwijderd waar een verificatiecode op staat. Deze foto is verwijderd op 25 juli 2023. Volgens sociotherapie heeft klager een tijdje terug meer opslag gekocht voor zijn iCloud. Voor zover bij de kliniek bekend, heeft hij op dit moment geen iPhone in beheer. Klager ontkent echter dat hij een Apple ID heeft.

Er staat een beveiligingsslot om bijvoorbeeld een back-up te maken van klagers e-mail. Om dit beveiligingsslot te ontgrendelen, wordt er een code gestuurd naar een mobiel nummer. Dit nummer is niet bij de kliniek bekend. Klager heeft in de kliniek een ander telefoonnummer en in zijn netwerkkaart staat ook het genoemde mobiel nummer. Het is daarmee onduidelijk van wie dit telefoonnummer is. Echter dit telefoonnummer is gekoppeld aan het Google account en Marktplaatsaccount van klager. Op dit moment kan de politie nog geen indicatie geven over de duur van het lopende onderzoek.

De kliniek is van oordeel dat klager niet open, eerlijk en betrouwbaar is. Dat maakt dat de kliniek het gedrag van klager en de daarmee gepaard gaande risico's niet goed kan inschatten. Mede gezien het gevonden materiaal op de telefoon van klager, is er besloten tot het opleggen van verplichte zorg.

Op 8 augustus 2023 is door het behandelteam besloten dat de begeleide en onbegeleide vrijheden van klager tot nader order zijn ingetrokken. Klager heeft tegenstrijdige verklaringen afgelegd over zijn activiteiten tijdens onbegeleid verlof, met als gevolg dat de kliniek het continueren van deze verloven op dit moment onverantwoord acht. Voordat het verlof weer kan worden opgestart zal klager zich afspraakbetrouwbaar dienen te tonen en het vertrouwen van het behandelteam moeten herwinnen. Ook de interne vrijheden van klager zijn tot 1 september 2023 ingetrokken. Dit om het wegmaken van contrabande buiten de afdeling of het beïnvloeden van medepatiënten te voorkomen. Op de afdeling kan er beter toezicht op klagers bezigheden worden gehouden. Vanaf 1 september 2023 zijn de werkblokken weer opgestart. Het behandelteam wil klager hiermee de kans geven om het vertrouwen terug te winnen en te monitoren hoe dit gaat.

Op 10 augustus 2023 heeft het behandelteam besloten dat klager geen gebruik mag maken van de vaste telefoon op zijn kamer, met uitzondering van geprivilegieerde contacten. Een lichtere maatregel is niet toereikend, omdat klager al heeft geprobeerd om zelf, dan wel via derden, geconstateerde

ongeregeldheden op zijn mobiele telefoon en/of Facebook account ongedaan te maken dan wel te vernietigen.

Bovendien maakt het behandelteam zich ernstige zorgen omtrent het belgedrag van klager richting zijn vriendin. De vriendin van klager is jong, licht verstandelijk beperkt, met een hypothese ontwikkelingsleeftijd van 6 jaar. Dit maakt haar kwetsbaar en beïnvloedbaar. Klager belde, voorafgaand aan de toepassing van de verplichte zorg, verontrustend vaak met zijn vriendin. De begeleiders van de woongroep waar vriendin verblijft, maken zich eveneens zorgen over dit contact. Zij constateren ook dat, wanneer klagers vriendin veel contact met klager heeft, het contact met de woonbegeleider van vriendin minder wordt en dat zij zich meer terugtrekt in het contact. De kliniek acht het noodzakelijk meer zicht te krijgen op de dynamiek in de relatie van klager en zijn vriendin. Er is op 12 september 2023 een gesprek tussen het behandelteam en de woongroep van vriendin van klager gepland om na te gaan of, en zo ja wat, de mogelijkheden zijn voor het op een verantwoorde manier vormgeven van contact, waaronder bezoek, tussen klager en zijn vriendin.

Sinds 17 augustus 2023 mag klager elke dag 10 minuten per dag begeleid bellen met één iemand van zijn netwerk.

Zoals reeds hiervoor is weergegeven is de vriendin van klager kwetsbaar en beïnvloedbaar. De rechtbank heeft in haar tussenuitspraak d.d. 21 augustus 2023 geoordeeld dat 'het in ieder geval van belang is dat gedurende het politieonderzoek de contacten met haar kunnen worden beperkt ten einde haar te kunnen beschermen tegen oneigenlijke druk zijdens betrokkene en om inmenging te voorkomen'.

De beperking van het bezoek geldt momenteel alleen voor klagers vriendin. Tot 21 augustus 2023 (zitting inzake wijziging zorgmachtiging) gold dit voor het gehele netwerk (vader) van klager. Dit in verband met het gevonden materiaal op klagers mobiele telefoon. Er was op dat moment nog veel onduidelijk. Zo is het niet duidelijk wie er allemaal betrokken zijn bij klagers activiteiten. Dat is tot op heden nog immer het geval, maar de zorgen van de kliniek richten zich met name op het contact tussen klager en klagers vriendin. Sinds 21 augustus 2023 mag klager weer begeleid bezoek van vader ontvangen.

Uit het onderzoek van de woon- of verblijfsruimte op gedragsbeïnvloedende middelen en gevaarlijke voorwerpen d.d. 16 augustus 2023 is gebleken dat klager een iCloud account heeft en een Apple ID. Bovendien heeft hij onlangs meer opslag gekocht voor zijn iCloud, terwijl hij niet in het bezit is van een iPhone. Tevens zijn er accounts van klager gekoppeld aan een telefoonnummer dat niet bekend is bij de kliniek. De kliniek heeft omwille van voorgaande sterke vermoedens dat klager in het bezit is van contrabande (telefoon) en heeft om die reden besloten tot het verlenen van (tijdelijke) verplichte zorg in de vorm van een kamercontrole. Er is geen telefoon aangetroffen, wel een bluetooth apparaat. Dit is naar de politie opgestuurd voor nader onderzoek.

Het behandelteam heeft overwogen klager onder begeleiding naar de werkblokken te brengen, maar aangezien daar geen goed toezicht is, is hiervan afgezien. Klager mag begeleid bezoek ontvangen, maar heeft hiervan geen gebruik gemaakt.

Ter zitting vertelt de behandelaar dat er inmiddels al veel gesprekken met klager zijn geweest en dat er is toegewerkt naar resocialisatie waarbij klager in een forensische beschermde woonvorm zou worden overgeplaatst. Doordat klager niet betrouwbaar bleek te zijn en de risico's niet konden worden ingeschat, is dit op een laag pitje gezet.

Tijdens de hoorzitting voegt de zorgverantwoordelijke toe dat het haar verbaast dat erover geklaagd wordt dat er geen overleg met klager heeft plaatsgevonden, daar zij naar haar zeggen meerdere gesprekken met klager en de patiëntenvertrouwenspersoon heeft gevoerd.

5 OVERWEGINGEN EN OORDEEL KLACHTENCOMMISSIE

De klachten zijn gebaseerd op artikel 10.3 Wvvggz. De klachtencommissie is bevoegd van deze klachten kennis te nemen en klager is, zoals hierna vermeld, ontvankelijk ten aanzien van zijn klachten.

Klager heeft van zijn wettelijke bevoegdheid gebruik gemaakt om op grond van artikel 10.3 Wvggz een aantal klachten in te dienen met betrekking tot de beperking van het eigen leven in te richten (beperken in het gebruik van communicatiemiddelen), de beperking in het recht bezoek te ontvangen, de beperking van de bewegingsvrijheid en het doorzoeken van zijn kamer. Derhalve zal de klachtencommissie zich moeten uitspreken over deze klachten en dient zij de beslissing van de zorgverantwoordelijke aan de wettelijke criteria te toetsen.

FORMELE TOETSING

Op grond van artikel 8:9 lid 3 Wvggz stelt de zorgverantwoordelijke de beslissing op schrift, voorziet de beslissing van een schriftelijke motivering en stelt de geneesheer-directeur op de hoogte van de beslissing. De geneesheer-directeur geeft betrokkene, de vertegenwoordiger en de advocaat een afschrift van de beslissing en stelt hen schriftelijk in kennis van de klachtwaardigheid van de beslissing en de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon.

Aan het verweerschrift zijn als bijlage de volgende formulieren toegevoegd:

- Beslissing en mededeling tot verlenen verplichte zorg (art. 8:9 lid 1, 2 en 3 Wvggz) d.d. 8 augustus 2023.
- Beslissing en mededeling tot verlenen verplichte zorg (art. 8:9 lid 1, 2 en 3 Wvggz) d.d. 10 augustus 2023.
- Beslissing en mededeling tot verlenen tijdelijke verplichte zorg in noodsituaties (art. 8:12 lid 2 en art. 8:13 lid 1, 2 en 3 Wvggz) d.d. 16 augustus 2023.
- Beslissing en mededeling tot verlenen verplichte zorg (art. 8:9 lid 1, 2 en 3 Wvggz) d.d. 30 augustus 2023.

Beslissing d.d. 8 augustus 2023

Het artikel 8:9 Wvggz-formulier d.d. 8 augustus 2023 is tijdig uitgereikt aan klager. Op het formulier is niet geheel duidelijk vermeld waaruit de verplichte zorg zal bestaan en tevens is dit niet zorgvuldig geformuleerd. Zo staat er vermeld dat de verlofbewegingen worden ingetrokken, hetgeen geen correcte omschrijving is van de daartoe strekkende vorm van verplichte zorg. De klachtencommissie gaat ervan uit, dat wordt bedoeld dat de bewegingsvrijheid wordt beperkt, maar deze beperking is, zoals gezegd, niet conform de wettelijke formulering omschreven. Door het niet correct weergeven van de te verlenen vorm van verplichte zorg is, naar het oordeel van de klachtencommissie, niet zorgvuldig gehandeld jegens klager en is hij niet naar behoren geïnformeerd, waarmee aan het doel van het verstrekken van het informatieformulier wordt voorbij gegaan.

Daarnaast staat op het formulier dat klager op de vermelde datum is onderzocht, maar dat het door omstandigheden niet gelukt is hem te spreken. De klachtencommissie bespeurt in dezen een tegenstrijdigheid. Ook is niet duidelijk of er voorafgaande aan het nemen van de beslissing een overleg met klager heeft plaatsgevonden, nu klager de stelling van verweersters, dat er overleg met hem heeft plaatsgevonden, betwist.

De commissie oordeelt op grond van het bovenstaande dat de motivering op het formulier te wensen overlaat, waardoor klager niet naar behoren is geïnformeerd, zodat niet voldaan is aan het vereiste van artikel 8:9 lid 3 Wvggz. De klachtencommissie zal dit onderdeel van de klacht dan ook gegrond verklaren.

Beslissing d.d. 10 augustus 2023

Het desbetreffende artikel 8:9 Wvggz-formulier is tijdig uitgereikt aan klager.

Klager stelt dat er voorafgaande aan de beslissing niet met hem is gesproken. Op het 8:9 Wvggz-formulier staat vermeld dat het niet gelukt is klager te spreken. Verweersters vullen aan dat er later op de dag wel een gesprek met klager heeft plaatsgevonden. Op grond hiervan acht de klachtencommissie vooralsnog aannemelijk dat niet tijdig met klager is gesproken waardoor niet conform artikel 8:9 lid 1 sub b Wvggz is gehandeld, met als gevolg dat dit onderdeel van de klacht formeel gegrond moet worden verklaard.

Regionale Klachtencommissie Wvggz Limburg

Beslissing d.d. 16 augustus 2023

Het formulier ziet op een noodsituatie die heeft plaatsgevonden op 9 augustus 2023. Op 16 augustus 2023 is een wijziging van de zorgmachtiging aangevraagd en de rechtbank heeft op 21 augustus 2023 een tussenbeschikking gegeven waarin het ontvangen van bezoek wordt beperkt en onderzoek in woon- of verblijfruimten van klager mogelijk is. Dezelfde dag heeft klager het desbetreffende formulier ontvangen.

Conform artikel 8:12 lid 1 Wvggz mag een noodsituatie maximaal drie dagen duren. Ingevolge lid 4 van genoemd wetsartikel kan de zorgverantwoordelijke, indien hij van oordeel is dat de tijdelijke zorg na de in het eerste lid bedoelde periode moet worden voortgezet, daartoe uitsluitend beslissen indien een door de zorgverantwoordelijke gemotiveerde aanvraag tot wijziging van de zorgmachtiging door de geneesheer directeur, vergezeld van zijn advies daarover, bij de officier van justitie is ingediend. Vast staat dat de wijziging van de zorgmachtiging op 16 augustus 2023 is aangevraagd, derhalve minimaal vier dagen na afloop van de in artikel 8:12 lid 1 Wvggz genoemde maximale termijn van vier dagen. Dit betekent dat klager in casu minimaal vier dagen verplichte zorg heeft ontvangen zonder dat daarvoor een wettelijke basis aanwezig was. Daarbij is het formulier zeven dagen te laat aan klager uitgereikt.

De klachtencommissie is van oordeel dat in dezen niet is voldaan aan de vereisten van artikel 8:12 en artikel 8:13 Wvggz, hetgeen ertoe zal leiden dat de klacht formeel gegrond zal worden verklaard.

Beslissing d.d. 30 augustus 2023

Het 8:9 Wvggz-formulier heeft betrekking op een situatie die heeft plaatsgevonden op 21 augustus 2023, waardoor ervan moet worden uitgegaan dat het formulier vele dagen te laat aan klager is uitgereikt. Daarbij is de motivering voor de te verlenen vormen van zorg niet zorgvuldig geformuleerd. Het lijkt erop dat in de motivering de beide genoemde vormen van verplichte zorg zijn verwisseld. Daar komt bij dat de motivering van het beperken van het recht op het ontvangen van bezoek te algemeen is geformuleerd. Zo wordt niet vermeld dat deze beperking enkel nog betrekking heeft op bezoek van de partner van klager - de rechtbank Limburg acht in haar tussenbeschikking van 21 augustus 2023 van belang dat gedurende het politieonderzoek de contacten met haar kunnen worden beperkt - en niet op bezoek van de vader van klager. De klachtencommissie is van oordeel dat klager aldus niet correct is geïnformeerd. De klachtencommissie zal derhalve dit onderdeel van de klacht op grond van artikel 8:9 lid 3 Wvggz formeel gegrond verklaren.

Wilsbekwaamheid

Ingevolge artikel 8:9 lid 4 Wvggz legt de zorgverantwoordelijke schriftelijk vast in het dossier of betrokkene ter zake van een jegens hem genomen beslissing tot toepassing van verplichte zorg tot een redelijke waardering van zijn belangen in staat is. Op de formulieren "Beslissing en mededeling tot verlenen verplichte zorg (art. 8:9 lid 1, 2 en 3 Wvggz)" d.d. 8, 10, 16 en 30 augustus 2023 is aangekruist dat klager wilsbekwaam wordt geacht ten aanzien van het desbetreffende besluit en tevens wordt vermeld dat van deze beoordeling een aantekening is gemaakt in klagers dossier. Daarmee wordt, naar het oordeel van de klachtencommissie, voldaan aan het bepaalde in artikel 8:9 lid 4 Wvggz.

Ten aanzien van de door klager aangevochten beslissingen van de zorgverantwoordelijke tot toepassing van de eerdergenoemde vormen van verplichte zorg overweegt de klachtencommissie voorts als volgt.

De klachtencommissie stelt voorop dat van de op de mobiele telefoon van klager aangetroffen beelden van jonge (soms) schaars geklede meisjes vooralsnog niet objectief is vastgesteld dat het voorhanden hebben van deze beelden (mogelijk) een strafbaar feit oplevert.

Van de zijde van verweersters is met redenen omkleed aangevoerd dat klager niet consistent is geweest in zijn verhaal met betrekking tot het verloop van zijn ongebeleid verlof. Klager heeft dit gemotiveerd betwist en een andere lezing van de gang van zaken gegeven. Derhalve kan de klachtencommissie niet gemotiveerd vaststellen hoe deze verlopen zijn verlopen. Dit neemt niet weg dat de klachtencommissie kan begrijpen dat er in deze omstandigheden, gelet op het justitiële

verleden van klager, zorgen ten aanzien van klager bestaan van de zijde van de kliniek c.q. verweersters.

TOETSING AAN ERNSTIG NADEEL CRITERIUM

Klager stelt dat er geen sprake is van ernstig nadeel. De op zijn telefoon aangetroffen beelden betreffen jonge meisjes, gekleed in bikini of jurk, en het voorhanden hebben van dergelijke beelden acht klager niet strafbaar.

De klachtencommissie acht de stelling van klager, dat er geen sprake is van ernstig nadeel, tegenover de gemotiveerde betwisting door verweersters, zoals hierboven weergegeven, niet aannemelijk. Uit hetgeen is vermeld in het zorgplan, het behandelplan, de medische verklaring, de beschikkingen van de rechtbank, de uitgereikte artikel 8:9 Wvggz formulieren en het verweerschrift, alsmede gelet op de toelichting van verweersters tijdens de hoorzitting, is, naar het oordeel van de klachtencommissie, genoegzaam gebleken dat er ten aanzien van klager sprake is van psychische stoornissen, te weten een pedofiele stoornis, een autismespectrumstoornis en een anti sociale persoonlijkheidsstoornis, met daaruit voortvloeiend ernstig nadeel, voor klager zelf alsook voor zijn directe omgeving, zoals hierna vermeld.

Bij klager is sprake van een pedofiele stoornis, niet exclusieve type dat tot uiting komt in hands-on en hands-off delicten met minderjarigen. Zijn seksuele voorkeur gaat uit naar zeer jonge kinderen. Daarnaast heeft klager een andere gespecificeerde persoonlijkheidsstoornis zich uitend in manipulatie, achterdocht, afhankelijkheid en impulsiviteit en een autismespectrumstoornis, met deficiënties in de sociaal emotionele wederkerigheid, non-verbale communicatie en in sociale interactie en relaties. Klager kent een disharmonisch intelligentieprofiel, met een verbaal begrip op een beneden gemiddeld niveau en per formaal op een gemiddeld niveau.

Klager is sinds de puberteit bekend met seksueel deviante gedragingen en vanaf de adolescentie is hij meerdere keren veroordeeld voor dan wel in aanraking geweest met Justitie en hulpverlening, in verband met zedendelicten met minderjarigen of seksueel deviant gedrag.

Luxerende en in stand houdende factoren zijn een beperkt ziekte-inzicht, een lacunaire gewetensfunctie, traumatische gebeurtenissen in de kindertijd en vermijding door externalisatie en manipulatie. Vanuit de autismespectrumstoornis is er sprake van een gebrekkige Theory of Mind en een beperkt leervermogen om een beroep te kunnen doen op de ontwikkeling van het empathisch vermogen. Daarnaast voelt klager zich vanuit de pedofiele stoornis structureel aangetrokken tot kinderen en kwetsbare vrouwen, ook om onder andere kinderen mee te krijgen. Vanuit de persoonlijkheidsstoornis worden bij klager manipulatie, achterdocht, afhankelijkheid en impulsiviteit waargenomen.

Op 8 augustus 2023 zijn volgens verweersters grensoverschrijdende beelden op de mobiele telefoon van klager ontdekt en heeft hij beelden van jonge meiden geliked. Gezien zijn eerdere veroordelingen wegens zedendelicten heeft dit geleid tot het verzoek om een politieonderzoek.

Klager heeft een relatie met een negentien jaar jongere vrouw met een licht verstandelijk beperking (IQ 50-55, hypothese ontwikkelingsleeftijd maximaal 6 jaar) die woonachtig is in een instelling voor mensen met een verstandelijke beperking. Deze relatie wordt als risicovol gezien en er is onvoldoende zicht op luxerende en in stand houdende elementen van de relatie. Er is een vermoeden dat klager zijn partner aanzet tot het verwijderen van gegevens.

De zorgmachtiging is aangevraagd in opvolging van een gemaximeerde TBS-maatregel met dwangverpleging, aangezien deze na vier jaar was afgelopen en risico's onvoldoende inzichtelijk waren en hiermee ook onvoldoende bewerkt. Klager heeft in eerste instantie als ontkennend geacteerd betreffende zijn delict en gaf de afgelopen vier jaar beperkte openheid en/of is ambivalent in uitspraken waardoor het lastig bleef en blijft tot een gedegen risicomanagement te komen. Ook is klager gedurende de TBS-behandeling niet in staat geweest consistent en betrouwbaar te reflecteren op zijn gedragingen en delicten tot op heden. Klager externaliseert voornamelijk en neemt beperkt verantwoordelijkheid voor zijn gedrag. Binnen de huidige opname op de FPK is dit gedrag herkenbaar. Klager is een gevaar voor zijn omgeving, omdat hij vanuit een eerste behoefte bevrediging handelt en door het onvermogen zich te kunnen verplaatsen in een ander, anderen hiermee beschadigt. Zijn

gedrag roept het nodige op in zijn omgeving, wat maakt dat hij ook gekwetst kan worden door de maatschappij.

Naar het oordeel van de klachtencommissie hebben verweersters, zoals hiervoor overwogen, aannemelijk gemaakt dat er een risico bestaat dat klager zichzelf maar ook anderen ernstig nadeel berokkent, en tevens dat dit gedrag voortkomt uit zijn psychische stoornis. Tegenover de ontkenning door klager hebben verweersters, naar het oordeel van de klachtencommissie, ter onderbouwing van hun standpunt voldoende argumenten naar voren gebracht. Op grond daarvan onderschrijft de klachtencommissie de beslissing van verweersters, dat de vormen van verplichte zorg in de gegeven situatie noodzakelijk zijn. Genoemde vormen van verplichte zorg zijn blijkens de beschikkingen van de rechtbank Limburg d.d. 28 juni en 21 augustus 2023 toegestaan.

Voorts dienen de vormen van verplichte zorg te voldoen aan de eisen van effectiviteit, proportionaliteit, subsidiariteit en veiligheid en dient de procedure met de benodigde zorgvuldigheid te zijn gewaarborgd.

Klacht 1 t/m 4– kort gezegd: beperking van telefoongebruik, van ontvangst van bezoek en van bewegingsvrijheid, alsmede het onderzoek van de kamer

Daar de klachten 1 t/m 4, ieder voor zich, betrekking hebben op beslissingen die gebaseerd zijn op hetzelfde feitencomplex, te weten klagers psychiatrisch toestandbeeld, zullen zij hierna gezamenlijk worden behandeld.

TOETSING AAN EFFECTIVITEITSCRITERIUM

Het doel van het beperken van het gebruik van communicatiemiddelen (telefoon), het beperken van het recht bezoek te ontvangen, het beperken van de bewegingsvrijheid en het doorzoeken van de kamer is te voorkomen dat klager gegevens verwijderd die kunnen aantonen dat hij mogelijk een strafbaar feit zou hebben gepleegd dan wel dat hij een of meer gegevensdragers met mogelijk strafbaar beeldmateriaal op zijn kamer verbergt.

De klachtencommissie acht het vooralsnog aannemelijk dat de beelden die op de telefoon van klager beelden zijn aangetroffen en die door de instelling als seksueel grensoverschrijdend worden gekwalificeerd, verontrustend van aard zijn, gezien tegen de achtergrond van klagers justitieel verleden, en mogelijk ernstig nadeel voor klager veroorzaken, maar ook voor zijn partner, die licht verstandelijk beperkt is en die ter zake beschermd dient te worden tegen het (dominante) gedrag van klager. Verweersters hebben daartoe voldoende argumenten naar voren gebracht. De beelden blijken van dien aard te zijn dat de kliniek hierin aanleiding heeft gevonden deze nader te laten onderzoeken de politie.

De klachtencommissie is van oordeel dat aannemelijk is dat, indien klager niet wordt beperkt in het gebruik van zijn telefoon, het risico bestaat dat hij gegevens verwijderd die kunnen aantonen dat hij mogelijk strafbare feiten heeft gepleegd of dat hij zijn vriendin of anderen aanzet tot het vernietigen van gegevens. Mede daarom acht de klachtencommissie beperking van het gebruik van zijn telefoon en het ontvangen van bezoek van zijn vriendin vooralsnog geïndiceerd. Door het beperken van zijn bewegingsvrijheid wordt voorkomen dat klager door derden de geconstateerde ongeregelde heden op zijn telefoon en/of Facebook ongedaan kan laten maken of vernietigen. Het onderzoeken van de kamer is effectief, omdat hierdoor contrabande kan worden opgespoord en verwijderd.

Al deze maatregelen dienen om te voorkomen dat er door klager dan wel namens klager strafbare feiten worden gepleegd, hetgeen een gevaar zou vormen voor klager, maar ook voor zijn omgeving. Genoemde maatregelen zijn daartoe effectief.

De commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot de conclusie dat de desbetreffende vormen van verplichte zorg aan de eis van effectiviteit beantwoorden.

TOETSING AAN PROPORTIONALITEITSCRITERIUM

De klachtencommissie overweegt dienaangaande als volgt.

Klager wordt behandeld in opvolging van een gemaximeerde TBS-maatregel met dwangverpleging wegens het in bezit hebben van kinderporno en seksuele delicten met minderjarigen. Het behandelteam heeft naar zijn zeggen grensoverschrijdend beeldmateriaal gevonden op de mobiele telefoon van klager en vervolgens is deze aan de politie overgedragen voor nader onderzoek op mogelijk strafbare feiten. Vervolgens zijn aan klager diverse beperkingen opgelegd ten aanzien van het gebruik van telefoon, het ontvangen bezoek en de bewegingsvrijheid; tevens is overgegaan tot het onderzoeken van klagers kamer. Deze vormen van verplichte zorg dienen ter voorkoming van het wegmaken van contrabande buiten de afdeling of het beïnvloeden van medepatiënten en van klagers vriendin,

De klachtencommissie acht aannemelijk, gelet op hetgeen verweersters naar voren hebben gebracht, dat het inzetten van de genoemde vormen van verplichte zorg voorkomt dat klager gegevens kan (laten) verwijderen die belastend voor hem zijn dan wel dat klager in strijd met de regels de beschikking heeft over gegevensdragers, die ook nog eens voorzien kunnen zijn van belastend beeldmateriaal.

Nu er in de visie van verweersters verdacht beeldmateriaal op de telefoon van klager is gevonden en politieonderzoek daarnaar kennelijk noodzakelijk is om de aard van dit beeldmateriaal vast te stellen acht de klachtencommissie het proportioneel dat de instelling maatregelen neemt om te voorkomen dat er beeldmateriaal wordt vernietigd dan wel dat klager opnieuw over dergelijk beeldmateriaal kan beschikken. Derhalve acht de klachtencommissie de ingezette vormen van verplichte zorg in verhouding staan tot het mogelijk ernstig nadeel en zijn daarmee proportioneel.

TOETSING AAN SUBSIDIARITEITSCRITERIUM

Bij het inzetten van vormen van verplichte zorg dienen, indien en voor zover mogelijk, de voor de patiënt minst ingrijpende middelen te worden toegepast.

Klager stelt dat door verweersters niet is overwogen dat hij onder begeleiding kan telefoneren, bezoek kan ontvangen en zich kan bewegen binnen de kliniek.

Verweester hebben daartegen aangevoerd dat begeleiding wel is overwogen, maar dat er bij voorbeeld te weinig toezicht is tijdens de werkblokken. Daarnaast mag klager wel begeleid bezoek ontvangen, behalve van zijn vriendin, maar hiervoor is geen aanvraag van zijn kant geweest.

Naar het oordeel van de klachtencommissie is onvoldoende onderzocht of met de inzet van een lichtere vorm van verplichte zorg zou kunnen worden volstaan. Dit geldt in elk geval voor drie van de vier toegepaste vormen van verplichte zorg. De klachtencommissie kan derhalve klager volgen in zijn redenering dat hij onder begeleiding zijn ouders – en niet alleen zijn vader – en partner zou kunnen bellen en op bezoek ontvangen en dat hij zich onder begeleiding zou kunnen bewegen binnen de kliniek. Weliswaar heeft de rechtbank Limburg in haar meergenoemde tussenbeschikking overwogen dat het van belang is dat gedurende het politieonderzoek de contacten van klager met zijn vriendin kunnen worden beperkt, maar dit betekent, naar het oordeel van de klachtencommissie, niet dat er in het geheel geen bezoek meer zou mogen plaatsvinden, ook niet onder begeleiding. Zulks geldt te meer, nu er nog geen zicht op is wanneer het politieonderzoek van de mobiele telefoon van klager zal zijn afgerond.

Dit geldt niet voor het doorzoeken van de kamer van klager, daar er, gelet op het beoogde doel, geen lichter middel ter zake voorhanden is.

De commissie is van oordeel dat daarmee ten aanzien van de eerste drie klachten (beperken communicatie, bezoek en bewegingsvrijheid) in dezen niet aan het subsidiariteitsvereiste is voldaan. Dit oordeel geldt, zoals hiervoor aangegeven, niet met betrekking tot de beslissing tot het onderzoeken van klagers kamer.

Gebleken is dat klager inmiddels bezoek van zijn vader mag ontvangen, zij het onder begeleiding, en dat ook het deelnemen aan de werkblokken hem sedert 1 september jongstleden is toegestaan. Nu klager ook onder begeleiding nog geen bezoek van zijn vriendin mag ontvangen en de beslissing van 30 augustus 2023 ook overigens voor wat betreft de motivering mankementen vertoont, zoals hiervoor is weergegeven, geeft de klachtencommissie verweersters in overweging genoemde beslissing alsnog van een adequate en deugdelijke motivering te voorzien, met inachtneming van hetgeen de klachtencommissie heeft overwogen.

TOETSING AAN VEILIGHEIDSCRITERIUM

Klager wordt ervan verdacht grensoverschrijdend beeldmateriaal op zijn mobiele telefoon te hebben gezet en klager heeft toegegeven dat hij beelden van(soms) schaars geklede meisjes heeft geliked.

De klachtencommissie acht aannemelijk dat, zoals hiervoor reeds overwogen, met het inzetten van de genoemde vormen van verplichte zorg de veiligheid van klager en de gehele afdeling en die van zijn partner voorop heeft gestaan.

Daarmee is, naar het oordeel van de klachtencommissie, in de gegeven omstandigheden genoegzaam voldaan aan het veiligheidsvereiste.

De klachtencommissie komt, alles overziende, op grond van hetgeen hierboven is overwogen tot het oordeel dat in dezen ook inhoudelijk niet aan alle wettelijke vereisten is voldaan. Dit heeft tot gevolg dat de klachten 1 tot en met 3 inhoudelijk gegrond zullen worden verklaard. Klacht 4 zal daarentegen, zoals reeds overwogen, ongegrond worden verklaard.

6 SCHORSING

Klager heeft op 30 augustus 2023 meerdere klachten ingediend en daarnaast de klachtencommissie verzocht de beslissing van de zorgverantwoordelijke tot het beperken van het gebruik van communicatiemiddelen (telefoon) en het ontvangen van bezoek te schorsen, totdat de klachtencommissie uitspraak heeft gedaan.

De klachtencommissie heeft klager en verweersters op 31 augustus 2023 gehoord en op dezelfde dag een kort gemotiveerde beslissing genomen, waarbij het schorsingsverzoek is afgewezen. Voor een nadere motivering van de beslissing tot afwijzing van het schorsingsverzoek wordt verwezen naar de gronden, zoals hierboven onder 5 weergegeven.

7 SCHADEVERGOEDING

Klager heeft om schadevergoeding bij gegrondverklaring van (een van) zijn klachten verzocht en voorts heeft hij bij monde van de patiëntenvertrouwenspersoon tijdens de hoorzitting gevraagd in de gelegenheid te worden gesteld dit verzoek later nader te onderbouwen.

Daar de klachtencommissie alle klachten formeel en de klachten 1 t/m 3 inhoudelijk gegrond zal verklaren en klagers verzoek, om de schade die hij stelt geleden te hebben te mogen toelichten, de klachtencommissie in de gegeven omstandigheden niet onredelijk voorkomt, zal zij klager daartoe de gelegenheid geven, waarbij zij uitgaat een termijn van een week, zijnde tot en met 20 september 2023. Dit brengt mee dat op het schadevergoedingsverzoek later zal worden beslist.

Alvorens daarover te beslissen dient de klachtencommissie ingevolge artikel 10:11 lid 3 Wvggz de zorgaanbieder hierover te horen. Dit heeft tot gevolg dat klager uiterlijk 6 weken na onderstaande beslissing over de klachten, te weten op 25 oktober 2023, de beslissing over de eventueel toe te kennen schadevergoeding tegemoet kan zien.

8 BESLISSING

De klachtencommissie:

- verklaart de klachten formeel gegrond;
- verklaart de klachten 1 t/m 3 inhoudelijk gegrond;
- verklaart klacht 4 inhoudelijk ongegrond;
- houdt de beslissing tot eventuele toekenning van schadevergoeding aan;
- geeft klager c.q. de patiëntenvertrouwenspersoon tot en met uiterlijk 20 september 2023 gelegenheid het verzoek om schadevergoeding te onderbouwen.

9 BEROEP

De klachten zijn gebaseerd op artikel 10:3 Wvggz. Dit brengt mede dat betrokkene, de vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene door middel van een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift beroep kan instellen tegen de onderhavige uitspraak van de klachtencommissie bij de Rechtbank Limburg, locatie Maastricht (artikel 10:7 lid 1 Wvggz). De termijn voor het indienen van een verzoekschrift bedraagt zes weken, ingaande op de dag na die waarop de commissie uiterlijk had moeten beslissen dan wel ingaande op de dag waarop de beslissing van de commissie aan klager bekend is gemaakt (artikel 10:7 lid 2 Wvggz).